

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

A1. (Μονάδες 15)

Η απάντηση μπορεί να δοθεί και να αιτιολογηθεί με στοιχεία από την τελευταία παράγραφο του κειμένου, κυρίως, και συγκεκριμένα από το απόσπασμα «Στα τόσα χρόνια προσπάθειας και ενημέρωσης των πολιτών, θα έλεγε κανείς πως η εκστρατεία αποδείχθηκε πετυχημένη και ανεπιτυχής μαζί. Πετυχημένη γιατί κατάφερε να αντέξει στον χρόνο. Ανεπιτυχής γιατί, ανατρέχοντας στις πανέμορφες παραλίες της Ελλάδας, θα διαπιστώσουμε πως ακόμα και τώρα, μετά από τόσα χρόνια, την ομορφιά διακόπτουν μπουκάλια, σακουλάκια και κουτιά. Κοινώς, σκουπίδια και πλαστικά σε θάλασσες και ακτές.»

A2. (Μονάδες 10)

«Όχι σκουπίδια, όχι πλαστικά...»: αυτούσια παράθεση του διαφημιστικού μηνύματος

«Ααααχ! Καλοκαίρι. Μας περιμένουν οι χαρές της θάλασσας. Της καθαρής θάλασσας. Γι' αυτό προσέξτε! Όχι σκουπίδια, όχι πλαστικά σε θάλασσες και ακτές. Για να μπορούμε να χαιρόμαστε όλοι μας την καθαρή θάλασσα κι αυτό το καλοκαίρι.»: αυτούσια παράθεση των λόγων του Γλάρου που μεταφέρουν το οικολογικό του μήνυμα

«τέλος πια τα ψέματα, το καλοκαίρι είναι εδώ.»: αυτούσια παράθεση των λόγων/ σκέψεων όσων ακούνε το μήνυμα

A3. (Μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Ως προς το επικοινωνιακό πλαίσιο (φιλική επιστολή) λαμβάνουμε υπόψη:

Δομή: απαιτείται ανάλογη προσφώνηση και αποφώνηση

Ύφος: οικείο/ άμεσο/ προσωπικό, ενδεχομένως και εξομολογητικό

Γλώσσα: αναφορική ή/ και ποιητική λειτουργία, αποδεκτό το λεξιλόγιο της νεανικής ιδιολέκτου ή/και με στοιχεία προφορικού λόγου

Ενδεικτικοί άξονες ανάλυσης:

α) – αναφορά στον προβληματισμό που προκάλεσε η διαφημιστική εκστρατεία του Γλάρου
- ανάδειξη του κεντρικού μηνύματος της εκστρατείας που είναι: κοιτάξτε να φροντίζετε τις παραλίες μας και να μην τις μολύνετε με σκουπίδια, γιατί πάλι εσείς θα τις επισκεφτείτε. Και όταν γίνει αυτό, καλό θα είναι, θα τις βρείτε καθαρές, για να μπορέσετε και να τις χαρείτε.

- υπενθυμίζει στους ανθρώπους το καθήκον τους απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και στους συνανθρώπους τους.

- οι νέοι άνθρωποι έχουν χρέος να αποσοβήσουν περαιτέρω μόλυνση των θαλασσών και των ακτών.

- η ενεργητική στάση των νέων για την προστασία του περιβάλλοντος εκφράζει αίσθημα ευθύνης για το μέλλον.

β) – διοργάνωση εθελοντικών δράσεων καθαρισμού των ακτών

- κινητοποίηση μέσα από σχολικές δράσεις για την ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας και των τοπικών φορέων αυτοδιοίκησης (ερευνητικές εργασίες, καμπάνιες προβολής των αποτελεσμάτων τους, ημερίδες, δημιουργία αφίσας, αναρτήσεις στο διαδίκτυο μέσω του σχολικού ιστολογίου, δημοσιεύσεις άρθρων στη σχολική εφημερίδα ή στο σχολικό περιοδικό ή/και στον τοπικό Τύπο, συνεργασία με τους συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων και τον σύλλογο διδασκόντων του σχολείου τους, διασχολικά προγράμματα, ανακοινώσεις σε ραδιοφωνικές ή/και τηλεοπτικές εκπομπές, ενημέρωση στους τουρίστες και γενικά στους επισκέπτες των ακτών μέσω σχετικών εντύπων)

B1. (Μονάδες 15)

Ο τόπος: ένα καράβι που ταξιδεύει στο αρχιπέλαγος - ένας βράχος στην ακροθαλασσιά σ' ένα νησί

Τα πρόσωπα: ο ναύτης - η αρραβωνιαστικιά του ναύτη

Τα συναισθήματα και οι σκέψεις των προσώπων καθορίζονται από τον τόπο, όπου βρίσκονται. Ο ναύτης ανεβασμένος στο πιο ψηλό κατάρτι του καραβιού τραγουδά νοσταλγώντας την αγαπημένη του και το νησί του. Η αρραβωνιαστικιά του ναύτη στον βράχο πλάι στη θάλασσα περιμένει τον ερχομό του αγαπημένου της με ανυπομονησία και αγναντεύει το πέλαγος που θα της φέρει το καράβι με τον καλό της.

B2. (Μονάδες 10)

φύση: Το αρχιπέλαγος - η πλώρα των αφρών του - οι γλάροι - Στον πιο βρεμένο βράχο - η αμεριμνησία των μελτεμιών του

άνθρωπος: Στο πιο ψηλό κατάρτι του ο ναύτης ανεμίζει/ Ένα τραγούδι - Το τραγούδι του - Κι η ηχώ της νοσταλγίας του - Ο έρωτας - Τον ερχομό.

B3. (Μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Το ποίημα παρουσιάζει εικόνες της ζωής ενός ερωτευμένου ναύτη που με ρομαντισμό και νοσταλγία τραγουδά για την αγαπημένη του, η οποία τον περιμένει πίσω στο νησί και αγναντεύει το πέλαγος προσδοκώντας τον ερχομό του. Η αισιοδοξία των δύο ερωτευμένων ανθρώπων ενισχύεται από τις αναφορές που συνδέουν τη ζωή τους με το στοιχείο της θάλασσας πολύ γλαφυρά (οι γλάροι των ονείρων του, οι ορίζοντες του ταξιδιού του, αμεριμνησία των μελτεμιών, φλόκος της ελπίδας, Στον πιο ελαφρό κυματισμό του ένα νησί λικνίζει).

Το Αιγαίο με την απεραντοσύνη του συνεχίζει να εμπνέει τους ανθρώπους και να προκαλεί χαρά και αισιοδοξία στους Έλληνες. Το δυσάρεστο είναι πως τα μηνύματα για τη μόλυνσή του είναι ολοένα και πυκνότερα και πιο ανησυχητικά. Ωστόσο, οι απλοί άνθρωποι δεν παύουν να ονειρεύονται με αφορμή τη θέα του απέραντου γαλάζιου και να ελπίζουν πως με την ενεργό δράση τους και τη συνδρομή της επιστήμης και της τεχνολογίας θα καταφέρουν να το προστατεύσουν αποτελεσματικά.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ενδεικτικοί άξονες διόρθωσης:

Η εκφώνηση επιτρέπει την καταγραφή των προσωπικών ιδεών των μαθητών, όπως απορρέουν από τη συγκινησιακή σχέση που ανέπτυξαν με το ποίημα, αρκεί να είναι ολοκληρωμένες ως προς τη διατύπωση και τα νοήματα.

Απαραίτητα κρίνονται: η χρήση του α' ενικού προσώπου, το άμεσο και εξομολογητικό ύφος (δεδομένου ότι η αρραβωνιαστικιά είναι ερωτευμένη), η απλή γλώσσα.

Ως προς τη μορφή, απαιτείται η αναγραφή της ημερομηνίας, καθώς πρόκειται για προσωπικό ημερολόγιο. Συνεκτιμάται θετικά η προσφώνηση «Αγαπητό μου ημερολόγιο,» ή οποιαδήποτε ανάλογη.